

KURSPLAN

Socialt arbete, missbruk och beroendeproblematik, 7,5 högskolepoäng

Social Work, Addiction and Substance Misuse, 7.5 credits

Kurskod:	HSBR25	Utbildningsnivå:	Avancerad nivå
Fastställd av:	Utbildningsrådet 2014-12-08	Utbildningsområde:	Samhällsvetenskapliga området
Reviderad av:	Avdelningschef 2023-02-22	Ämnesgrupp:	SS2
Gäller fr.o.m.:	2023-08-28	Fördjupning:	A1N
Version:	7	Huvudområde:	Socialt arbete
Diarienummer:	Avdelningen för socialt arbete		

Lärandemål

Efter genomgången kurs ska studenten, inom områdena nedan, kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra på ett fördjupat sätt om missbruk och beroende utifrån sociala-, psykologiska-, medicinska perspektiv
- redogöra på ett fördjupat sätt om missbruk och beroende utifrån gällande lagstiftning
- redogöra för screeninginstrument och problembedömning, inklusive diagnostik gällande alkohol, droger och relaterade problem
- redogöra på ett fördjupat sätt om olika preventions-, stöd- och behandlingsmodeller.

Färdighet och förmåga

- problematisera och kritiskt reflektera över val av olika behandlings- och stödmodeller för missbruk och beroendeproblem gällande alkohol och droger
- självständigt söka, bearbeta och presentera forskning inom kunskapsområdet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kritiskt granska nationell och internationell forskning, förklaringsmodeller och diskurser inom missbruks- och beroendområdet
- förhålla sig till och reflektera över den egna professionella rollen och den egna empatiska förmågan.

Innehåll

- fördjupad kunskap gällande missbruk och beroende
- kunskap om olika ruspreparat
- kunskap om spelberoende och behandlingsmodeller
- nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevård
- olika behandlingsmodeller för missbruks- och beroendevård
- genderperspektiv inom missbruk och beroendefältet
- läkemedelsassisterad underhållsbehandling
- narkotika- och alkohollagstiftningen i ett svenskt och internationellt perspektiv

- diagnostiska instrument som ADDIS (Alkohol- och drogdiagnosinstrument) och SCID (Structured Clinical Interview)
- bedömningsinstrument som ASI (Addiction Severity Index) och ADAD (Adolescent Drug Abuse Diagnosis)
- tvångsvård
- samsjuklighet
- brukarperspektiv
- anhörighetsperspektiv, barn-föräldrar
- ungdomars bruk av alkohol och narkotika
- förebyggande arbete/prevention inom missbruk- och beroendevård

Undervisningsformer

Kursen genomförs i form av föreläsningar och seminarier samt uppgifter som bearbetas individuellt och i grupp.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt avslutade kurser i socialt arbete om 150 hp samt genomgångna kurser Vetenskapsteori och forskningsmetodik med ämnesfördjupning, 15 hp och Socialt arbete, examensarbete, 15 hp alternativt Socionomexamen inklusive examensarbete om 15 hp eller motsvarande kunskaper alternativt kandidatexamen i socialt arbete.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursen examineras i form av en skriftlig individuell tentamen och seminarier.

Kursen examineras av lektor.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Skriftlig individuell tentamen	5 hp	U/G/VG
Seminarier	2,5 hp	U/G

Kurslitteratur

Agardh, E., Allebeck, P., Flodin, P., Wennberg, P & Knudsen AK (2020) Alcohol-attributed disease burden in four Nordic countries between 2000-2017: Are the gender gaps narrowing? A comparison using the Global Burden of Disease, Injury and Risk Factor 2017 study. Volume 40, Issue 3 P 431-442 *Drug and Alcohol Review*.

Alborn, S-E., Berglund, K., Boson, K., & Gercher, A. (2023). *Välja väg, utredning, stöd och behandling vid alkohol- och narkotika problem*. Studentlitteratur.

Ander, B., Abrahamsson, A., & Bergnehr, D. (2017). "It is ok to be drunk, but not to drunk",

party, socialising, drinking ideals, and learning trajectories in Swedish adolescent discourse on alcohol use. *Journal of Youth Studies*, 09 August 2017, Vol.20(7).

Ander, B., Fransson, E., Bergnehr, D. & Gerdner, A. (2020). Onset of substance use among early adolescents in Sweden. *Journal of Social Work Practice in the Addictions* Vol.20(2).

Gerdner, A. (2015). Diagnosinstrument för substansberoende - MINI, SCID-I, eller ADDIS? *Best Practice* 2015, Vol.6(23).

Johnson, B., Richert, T., & Svensson, B. (2017). *Alkohol- och narkotikaproblem*. Studentlitteratur.

Kapetanovic,S., Skoog,T., Bohlin, M & Gerdner, A (2020): Does one Size Fit All? – Linking Parenting with Adolescent Substance Temperament. *Research on Adolescence* Volume 30. Issue 52.

Socialstyrelsen: Nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende.
www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2019-1-16.pdf

Socialstyrelsen: Kartläggning av samsjuklighet i form av psykisk ohälsa och beroendeproblematik
www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2019-11-6481.pdf

Skogens, L. & von Greiff, N. (2015). Behandlingens mekanismer -klientens och behandlingspersonalens beskrivningar av förändringsprocesser i samband med behandling för missbruksproblem. *Socionomen* Vol.3. 2015.

Spångberg, J. Svensson, J. (2020): Gambling among 16-year-olds and associated covariates: A Nordic comparison. *Scandinavian journal of Public Health*, 1-12

Storbjörk, J. (2011). Gender differences in substance use, problems, social situation and treatment experiences among clients entering addiction treatment in Stockholm. *Nordic Studies On Alcohol And Drugs* Vol.28.2011.

Stockwell et al. (2017): Estimating the public health impact of disbanding a government alcohol monopoly: application of new methods to the case of Sweden.

http://link.springer.com/article/10.1186/s12889-018-6312-x?fbclid=IwAR24XVzo5XeqQJsNROJpNfHYbpqegpj_IDAej_ksPKc6yyfUjHv-DNhllEo

Von Greiff, N., & Skogens, L. (2012). Förändringsprocesser i samband med missbruksbehandling – vilka faktorer beskriver klienter som viktiga för att initiera och bibehålla positiva förändringar? *Nordic Studies On Alcohol And Drugs* Vol.29.2012.

Ytterligare vetenskapliga artiklar tillkommer.
Senaste upplagan av kurslitteraturen ska användas.